

WOJEWODA OPOLSKI

Opole, dnia 5 listopada 2021 r.

PN.III.4131.1.79.2021.CW

**Pan
Henryk Sokołowski
Przewodniczący Rady Gminy
Skoroszyce
ul. Powstańców Śląskich 17
49-233 Skoroszyce**

Rozstrzygnięcie nadzorcze

Na podstawie art. 91 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2021 r. poz.1372)

stwierdzam

nieważność uchwały Nr XXV/213/2021 Rady Gminy Skoroszyce z dnia 24 września 2021 r. w sprawie ustalenia stawek opłaty za udostępnienie informacji publicznej. –
z powodu istotnego naruszenia prawa.

Uzasadnienie

W dniu 24 września 2021 r. Rada Gminy Skoroszyce, powołując się art. 18 ust. 2 pkt 8 ustawy o samorządzie gminnym oraz art. 15 ust. 1 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2020 r., poz. 2176) podjęła uchwałę nr XXV/213/2021 w sprawie ustalenia stawek opłaty za udostępnienie informacji publicznej.

W kwestionowanym akcie ustalono stawki za udostępnienie informacji publicznej w formie kserokopii w formacie A-4 i A-3, płyty CD-ROM oraz dyskietki. W ocenie organu nadzoru Rada Gminy Skoroszyce w sposób istotny naruszyła przepisy prawa. Co do zasady udostępnianie informacji publicznej jest nieodpłatne, z zastrzeżeniem art. 15 ustawy o dostępie do informacji publicznej. Organ stanowiący gminy w sposób niedozwolony

zmodyfikował treść art. 7 ustawy o dostępie do informacji publicznej. Z góry założono, że poprzez udostępnienie informacji publicznej w formach określonych w § 1 pkt 1-4 uchwały poniesione zostaną dodatkowe koszty. Zgodnie z art. 15 ustawy o dostępie do informacji publicznej, jeżeli w wyniku udostępnienia informacji publicznej na wniosek, podmiot obowiązany do udostępnienia ma ponieść dodatkowe koszty związane ze wskazanym we wniosku sposobem udostępnienia lub koniecznością przekształcenia informacji w formę wskazaną we wniosku, podmiot ten może pobrać od wnioskodawcy opłatę w wysokości odpowiadającej tym kosztom. Zatem dopiero w wyniku złożonego wniosku, podmiot obowiązany do udostępnienia informacji publicznej może ustalić, czy w wyniku wybranego przez wnioskodawcę sposobu udostępnienia informacji publicznej, poniesione zostały dodatkowe koszty lub też zachodzi konieczność przekształcenia informacji. Wysokość opłaty winna być ustalana indywidualnie, w odniesieniu do każdej sprawy (por. wyrok WSA w Gdańsku z dnia 18 lipca 2018 r., sygn. akt II SA/Gd 243/18). Jak słusznie wskazano w wyroku NSA z dnia 18 kwietnia, sygn. akt I OSK 1363/17: "Opłata określona w art. 15 ust. 1 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (t.j. Dz.U. z 2016r., poz. 1764 ze zm.) musi wynikać z konieczności poniesienia kosztów realizacji wniosku, możliwych do zweryfikowania pod względem prawidłowości ich wyliczenia. Przewidziany w powołanym przepisie wyjątek od zasady bezpłatnego dostępu do informacji publicznej nie może służyć innym celom niż sfinansowanie sposobu jej udostępnienia w indywidualnym przypadku. Opłata nie powinna mieć zarazem charakteru zaporowego, co skutkowałoby faktycznym pozbawieniem strony prawa do uzyskania informacji o działalności organów publicznych. Ponadto żądania, których realizacja zakłóca normalny tok funkcjonowania organu, należałoby rozpatrywać z uwzględnieniem przepisów regulujących zasady udostępniania informacji publicznej o charakterze przetworzonym". Art. 15 ustawy o dostępie do informacji publicznej nie wskazuje konkretnych przypadków, w których dochodzi do ustalenia odpłatności przy udostępnianiu informacji publicznej. Należy podkreślić, że odpłatność przy udostępnianiu informacji publicznej może mieć miejsce jedynie w sytuacji, gdy poniesienia dodatkowych kosztów, w związku z wybranym sposobem udostępnienia informacji publicznej, czy też z koniecznością przekształcenia informacji publicznej. Niedopuszczalne jest tworzenie swoistych cenników, w których przesądza się o wysokości opłaty przed jej faktycznym ustaleniem (por. wyrok WSA z dnia 14 maja 2009 r., sygn. akt II SA/Op 114/09).

Niezależnie od powyższego, wskazać należy, że rada gminy nie posiada kompetencji do uregulowania kwestii opłat za dostęp do dokumentów. Podstawą prawną takich uregulowań nie jest ani art. 18 ust. 2 pkt 8 ustawy o samorządzie gminnym, ani również art. 11b ust. 3 tejże ustawy. To organ wykonawczy gminy (wójt, burmistrz lub prezydent) posiada kompetencję do uregulowania wysokości opłat za dostęp do informacji publicznej. Jednakowoż, jak wskazano to wyżej, może tego dokonać w sytuacjach, określonych w art. 15 ustawy o dostępie do informacji publicznej. Ustawodawca, kształtując upoważnienie rady do przyjęcia określonych unormowań, wskazuje zakres przysługującego uprawnienia. Natomiast organ stanowiący gminy podejmując akt prawa miejscowego ma obowiązek ściśle uwzględnić wytyczne zawarte w upoważnieniu, a więc precyzyjnie określić wszystkie przewidziane w normie upoważniającej elementy. W konsekwencji niewłaściwe wypełnienie delegacji ustawowej, poprzez zbyt szerokie uregulowanie określonej materii należy uznać za naruszające przepisy prawa. Rada gminy obowiązana jest przestrzegać zakresu udzielonego przez ustawę upoważnienia w zakresie tworzenia przepisów wykonawczych, a w tych działaniach nie może tego upoważnienia zawężyć i przekraczać. Wydając akty będące źródłem powszechnie obowiązującego prawa Rzeczypospolitej Polskiej na obszarze danej gminy (art. 87 ust. 2 Konstytucji RP) musi respektować zakres delegacji zawartej w aktach prawnych wyższego rzędu.

Mając na uwadze powyższe, stwierdzam jak na wstępie.

Na podstawie art. 98 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym, w związku z art. 54 § 1 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. z 2019 r. poz. 2325) niniejsze rozstrzygnięcie nadzorcze może być zaskarżone do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Opolu za pośrednictwem Wojewody Opolskiego w terminie 30 dni od dnia jego doręczenia.

Z up. Wojewody Opolskiego

Barbara Zwierzewicz

Dyrektor

Wydział Prawny i Nadzoru

Prowadzący sprawę: Wojciech Cybulski Referent prawny, Wydział Prawny i Nadzoru, tel. 77 45 24 549.